

به نام خدا

بیانیه انجمن پزشکان عمومی ایران، در آستانه برگزاری مجمع عمومی سازمان نظام پزشکی

همکاران محترم پزشک عمومی عضو مجمع عمومی سازمان نظام پزشکی
با سلام و احترام

در شرایطی که طی سالیان گذشته، همواره شاهد بی‌مهری روزافزون بازی‌گردانان نظام سلامت کشور نسبت به پزشکان عمومی و به حاشیه راندن تعمدی جایگاه طب عمومی در اذهان جامعه و تصمیم‌گیران و مسئولان ارشد کشور بوده‌ایم، همکاران عزیز و شریف ما هم‌چنان با وجود تمام مشقات و مشکلات حرفه‌ای و معیشتی، با اتکا به تعهد حرفه‌ای، ملی و انسانی خود، مشغول به ارائه خدمت به هم‌میهنان در خط اول نظام سلامت بوده‌اند. این نقش اگرچه بر ما که خود و همکارانمان با تمام وجود بار آن را لمس می‌کنیم، پوشیده نبوده است، لیکن در بزنگاه‌هایی مانند پاندمی کرونا، نقش خط اول بودن در ارائه خدمات را، تعداد کثیر شهدای خدمت از میان پزشکان عمومی، بیش از سایر گروه‌های شاغل در بیمارستان‌ها، به رخ می‌کشند. هرچند این نگاه بسیار کوچکتر از حقیقتی است که در مفهوم سطح اول خدمات و تاثیرگذاری آن بر کل نظام سلامت نهفته است.

بررسی اهداف و علل این بی‌مهری‌ها و به حاشیه راندن جایگاه طب عمومی خواه در پس آن سودجویی سوداگرانی برای استفاده بیشتر از منابع عمومی در حوزه تجهیزات و دارو با حذف موثرترین عامل در کنترل این هزینه‌ها باشد؛ خواه جاه‌طلبی، افزون‌طلبی و رقابت نه‌چندان دوراندیشانه همکاران دیگر؛ خواه اعمال نفوذ تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران ذی‌نفع و خواه اشتباه و نبود علم، از حوصله این مقال بیرون است؛ اما وظیفه ما تک‌تک پزشکان عمومی و نمایندگانمان در هر نهادی مثل نظام پزشکی و انجمن پزشکان عمومی، تلاش برای اطلاع‌رسانی صحیح به هم‌میهنان و مسئولان تصمیم‌گیر، خارج از حوزه تداخل منافع است.

این نعمت بزرگی است که امروز احقاق حقوق حقه پزشکان عمومی، چه از حیث جایگاه و چه از لحاظ حرفه‌ای و حتی مادی، با منافع و حقوق مردم هم‌راستا و درهم تنیده است. احیای جایگاه طب عمومی، اصلاح و تحولی حقیقی در نظام سلامت است که باعث جلوگیری از هدر رفتن منابع عمومی در چاه ویل ساختار غلط کنونی نظام سلامت می‌شود و دست سودجویان را از اموال شخصی و ملی مردم کوتاه می‌کند و نیز می‌تواند در صورت تحقق، طعم واقعی نظام سلامت مسئول، پاسخگو و حمایت‌گر را با ارایه خدمات سلامتی با کیفیت، به مردم بچشاند.

اگر به این ارجاع کوتاه از این مثنوی بسنده کنیم، آنچه باعث این خطاب و کلام شد، یادآوری این نکته است که متأسفانه با محدودیت‌هایی که بعضاً بر پایه برخی قوانین و در بسیاری از موارد با صدور آیین‌نامه‌ها و تصویب‌نامه‌های سوگیرانه و یا به دور از جامع‌نگری ایجاد شده است، عملاً امکان تاثیرگذاری پزشکان عمومی در راستای دفاع از حقایق فوق، در وزارت بهداشت و دانشگاه‌های تابعه، اندک و با مقاومت بسیار روبروست؛ لذا تنها امید ما همواره استفاده صحیح از جایگاه و ظرفیت قانونی سازمان نظام پزشکی به عنوان سازمانی مردم‌نهاد متشکل از خبرگان این حوزه، بوده است. تمرکز انجمن پزشکان عمومی ایران طی دو دوره اخیر بر مسائل و موضوعات آن سازمان نیز بر پایه همین راهبرد بدیهی بوده است.

در سال‌های دورتر متأسفانه سازمان نظام پزشکی هم بیشتر تحت تاثیر و سیطره گروه محدود شاید ۱ درصدی از جامعه پزشکی بود که مسائل و منافع متفاوتی از اکثریت جامعه پزشکی به ویژه گروه‌هایی مثل پزشکان عمومی، ماماها، بسیاری از پزشکان متخصص جوان و حتی اکثریت جامعه پزشکی در نقاطی به غیر از تهران یا چند شهر بزرگ، داشتند. در آن زمان به ندرت پزشکان عمومی در ارکانی مثل شورای عالی دیده می‌شدند و حضور نمایندگان جمعیت اکثریتی جامعه پزشکی شهرستان‌ها هم به شکل اقلیتی تابع، در کنار اکثریتی قاطع به نمایندگی از جمعیت ۱ درصدی‌ها بود.

طی دو دوره گذشته با اتحاد و انسجام پزشکان عمومی در مجمع عمومی نظام پزشکی این نسبت‌ها به طور چشمگیری اصلاح شد و علاوه بر پزشکان عمومی، گروه‌های دیگری از جامعه پزشکی و نیز عموم همکاران از شهرستان‌ها فرصت بیشتری برای حضور در سازمان نظام پزشکی پیدا کردند؛ اما ساختارهای غلط و غیرمنصفانه استقرار یافته در جای‌جای نظام سلامت، سازمان نظام پزشکی و حتی اذهان افراد، کماکان وجود دارد و راه دور و

ناهمواری را تا حصول نتایج درست در پیش پایمان گذارده است. هر چند شاهدیم که حضور پزشکان عمومی در مجمع عمومی و هیات ریسه آن و سایر ارکان انتخابی سازمان نظام پزشکی، دستاوردهایی در مطالبه‌گری، تحلیل کارشناسی و تصمیم‌سازی داشته است، اما این با چشم‌انداز مطلوب فاصله بسیار دارد.

در شرایطی که تحت القای افراد مغرض و با هدف شکستن اتحاد گروه‌های مختلف جامعه پزشکی، بسیار شنیده می‌شد که پزشکان عمومی در ارکان نظام پزشکی انحصارگری می‌کنند و در شرایطی که بر خلاف این گفته، پزشکان عمومی علی‌رغم اکثریت و انسجام در مجمع عمومی، رفتاری جامع‌نگر و منصفانه در انتخاب ارکان دیگر را از خود به نمایش گذاشتند، هم‌چنان طی دو دوره اخیر و با تجربه سه رئیس کل، شاهد کندی ملال‌آور و حتی مقاومت و کارشکنی در مسیر برآوردن انتظارات برحق و انباشته پزشکان عمومی بوده‌ایم.

انجمن پزشکان عمومی ایران در جایگاه بیان و مطالبه‌گری مسائل فنی و حرفه‌ای پزشکان عمومی، طب عمومی و نظام سلامت به‌عنوان یکی از وظایف خود، همواره انتظارات و مطالبات پزشکان عمومی و نظرات کارشناسی لازم، جهت تعیین مسیر به سمت اصلاح نظام سلامت را از موضوعات خرد تا کلان به سازمان نظام پزشکی منتقل کرده است، که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌شود. اما متأسفانه در دوره اخیر و علی‌رغم وعده‌های انتخاباتی هر دو رئیس کل این دوره، شاهد کمترین حرکت در این مسیر بوده‌ایم.

۱- بر خلاف سیاست‌های کلان سازمان نظام پزشکی مصوب مجمع عمومی، به مشکلات پزشکان عمومی به صورت ریشه‌ای پرداخته نشده است و سازمان فاقد دیدگاه و برنامه عملی بدین منظور بوده است، به گونه‌ای که حتی برای ایجاد دفتر یا اداره طب عمومی در تشکیلات سازمان، اهتمامی نگردید.

۲- محدودیت‌های روزافزون صلاحیت حرفه‌ای پزشکان عمومی به دلیل بی‌عملی کمیسیون ملی تعیین حدود صلاحیت‌های حرفه‌ای و هم‌چنین محافظه‌کاری در مقابله با زیاده‌خواهی گروه‌هایی معدود اما پرنفوذ، به نتیجه‌ای نرسیده است.

۳- برای مدل‌سازی و پیاده‌سازی برنامه پزشکی خانواده، نقش سازمان نظام پزشکی بسیار کم رنگ و حتی در مقام مطالبه‌گری برای اجرای قوانین بالادستی محلی از اعراب نداشته است.

۴- به رغم توصیه این انجمن برای پرهیز سازمان، از ملاحظات سیاسی، سوگیری‌های تشکیلاتی و نفوذ پیشینیان و بزرگ‌خوانندگان صنفی، متأسفانه این روال همچنان مانعی برای پوشش و جهش سازمان است.

۵- با وجود سهم بسیار اندک پزشکان عمومی از هزینه‌های اقتصاد سلامت و امکان افزایش این سهم، متأسفانه رویکرد سازمان همچون گذشته، پیوند زدن آن به سایر هزینه‌های کلان تشخیصی، دارویی، هتلینگ و جراحی بوده و نه تنها از اصلاح درآمد این بخش پایه برنیامده است بلکه از عسرت پزشکان عمومی به عنوان ترفندی برای رشد هزینه گروه‌های برخوردارتر استفاده کرده است.

۶- به‌رغم اهمیت تدوین راهنماهای بالینی، پرونده و نسخ الکترونیک، قراردادهای یک‌جانبه سازمان‌های بیمه‌گر و سایر مشکلات رایج صنفی، اما روزمرگی‌های سازمان و سازماندهی ضعیف و غیرمنطبق بر مطالبات برجسته اعضای سازمان، مانع از کارایی و بهره‌وری مناسب شده است.

اینک هیات مدیره انجمن پزشکان عمومی ایران، از شما نمایندگان جامعه پزشکان عمومی کشور، انتظار و درخواست دارد با شیوه‌های مختلف قانونی و به ویژه در کسوت نماینده در مجمع عمومی سازمان نظام پزشکی، به عنوان بالاترین رکن دموکراتیک آن سازمان، پیگیر و انعکاس‌دهنده این مطالبات و انتظارات باشید. اطمینان دارد اکثریت منصف منتخبان سایر گروه‌های پزشکی نیز در راستای تلاش برای اصلاح و رفع مشکلات نظام سلامت کشور با شما بزرگواران همراه و همگام خواهند بود.

هیات مدیره انجمن پزشکان عمومی ایران